

AJDODLARIMIZ MEROSINI O'RGANISH JARAYONIDA TALABALARNING O'QUV-BILISH FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI VA PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI

Muallif: Azizjon Jamolov

Bugungi globallashuv davrida milliy o'zlikni anglash, ma'naviy merosni asrab-avaylash va uni yosh avlod ongiga singdirish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Ajdodlarimiz qoldirgan bebaho ilmiy, ma'naviy, falsafiy va diniy merosni chuqur o'rganish talabalarda tafakkur, ijodkorlik va vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirishda muhim o'rin tutadi.

ILMIY-NAZARIY ASOSLAR

Ajdodlarimiz merosini o'rganish jarayonining ilmiy-nazariy asoslari ta'lim falsafasi, shaxs rivojlanish nazariyalari, madaniy-tarixiy yondashuv va kognitiv psixologiya tamoyillariga tayanadi. Bu jarayonda:

- Bilimni faol o'zlashtirish nazariyasi asosida talabaning mustaqil fikrlashi va izlanish faoliyati rivojlanadi;
- Madaniy-tarixiy yondashuv orqali shaxs milliy va umuminsoniy qadriyatlar uyg'unligini anglaydi;
- Kognitiv yondashuv talabaning bilish jarayonini — idrok, tafakkur, xotira, tahlil va umumlashtirish kabi aqliy faoliyatlarini faollashtirishni nazarda tutadi.

Shuningdek, bu yo'nalishda pedagogik integratsiya, ya'ni tarix, falsafa, pedagogika, psixologiya va diniy-ma'naviy manbalarni uyg'un o'rganish muhim ilmiy yo'nalish hisoblanadi.

PEDAGOGIK SHART-SHAROITLAR

Talabalarning o'quv-bilish faoliyatini rivojlantirish samaradorligi quyidagi shart-sharoitlarga bog'liq:

1. Innovatsion ta'lim muhitini yaratish — raqamli texnologiyalar, interaktiv metodlar va multimedia vositalaridan foydalanish.
2. Ajdodlar merosini amaliy o'rganish — tarixiy yodgorliklar, qo'lyozmalar, muzey va madaniy markazlarda tajriba mashg'ulotlari tashkil etish.
3. Ijodiy muhit yaratish — talabalarni ilmiy izlanishga, maqola va loyiha tayyorlashga yo'naltirish.
4. Tarixiy-madaniy merosni milliy g'oya bilan uyg'unlashtirish — talabalarda g'urur, e'tiqod va vatanparvarlik ruhini mustahkamlash.

5. Ustoz-shogird an'anasini tiklash — ma'naviy merosni avloddan-avlodga o'tkazish jarayonida ustozlar rolini kuchaytirish.

XULOSA

Ajdodlarimiz merosini o'rganish jarayonida talabalarning o'quv-bilish faoliyatini rivojlantirish — bu nafaqat ilmiy-tadqiqot, balki ma'naviy-ma'rifiy jarayon hamdir. Mazkur yo'nalishning ilmiy-nazariy asoslarini chuqur ishlab chiqish va pedagogik shart-sharoitlarni takomillashtirish natijasida yoshlar tafakkuri, e'tiqodi va ijtimoiy faolligi yuksaladi. Shu tariqa, ajdodlar merosi zamonaviy ta'lim tizimida ma'naviy tiklanish va intellektual taraqqiyot manbai sifatida xizmat qiladi.